

TEISĖS PSICHOLOGIJOS PROFESINĖ PRAKTIKA

Prof. dr. Gintautas Valickas, d. tel. 2667605, mob. 8-650 26112, el.p.: gintautas.valickas@fsf.vu.lt

Praktikos laikas, trukmė:

Kursas	Praktikos pavadinimas	N/D	Kreditai	Akademini darbas		Laikotarpis	Atsiskaitymas
				Praktika	Pratybos		
Teisės psichologija	Profesinė praktika	D	21	560		2017 gruodžio 01 – 2018 kovo 30	Gynimas

Praktikos metu studentas turi susipažinti ir analizuoti:

1. Praktikos vietą-instituciją (paskirtis, tikslai, struktūra; personalo sudėtis ir pareigos; institucijos funkcionavimo aplinka (valdymas, finansavimas, personalo valdymas), institucijos išorinė ir vidinė aplinka; institucijos mikroklimatas (tarpusavio bendravimas, drausmės politika, tvarka, švenčių šventimas, tradicijos, savipagalbos grupių organizavimas ir kt.); ryšiai, bendradarbiavimas su kitomis institucijomis (miesto, valstybės, užsienio valstybių); institucijos ryšiai su visuomene.
2. Klientų grupę (klientų skaičius įstaigoje, klientų grupės, klientų socialinis statusas, pagrindinės klientų socialinės ir psichologinės problemos).
3. Teikiamų paslaugų pobūdį ir psichologinės pagalbos proceso organizavimą.
4. Taikomus psichologinio darbo metodus ir priemones.
5. Psichologo pareigybę, jo funkcijas, vaidmenis.
6. Psichologo darbui reikalingus teisinius aktus.
7. Administracinį psichologinį darbą.
8. Praktinį psichologo darbo principų ir profesinės etikos laikymąsi (kas konkrečioje įstaigoje yra aktualiausia).

Pagrindinis praktikos tikslas – susipažinti su psichologo darbu ir įgyti įgūdžių įvairiose institucijose ir įstaigose, vadovaujant praktikos vadovui. Studentai įgys praktinių psichologinės diagnostikos, individualaus ir grupinio konsultavimo, mokymo, krizių įveikimo, darbo tarpdisciplininėje specialistų komandoje įgūdžių; sugebės įvertinti individo, šeimos ir grupės psichologines problemas; sugebės moksliskai pagrįsti teikiamos pagalbos principus ir socialaus elgesio prevencines programas, organizuoti ir dirbti resocializacijos darbą.

Galimos pasirenkamosios teisės psichologijos profesinės praktikos sritys:

Teisės psichologijos praktika teisėsaugos institucijose, įvairiose valstybinėse ir nevyriausybinėse organizacijose.

Praktikos dokumentacija:

Atvykdamas į praktikos vietą (instituciją) studentas turi pristatyti VU Bendrosios psichologijos katedros *Prašymą* sudaryti galimybę atlikti praktiką. Tarp VU, Institucijos praktikos vadovo ir studento yra pasirašoma *Studento praktinio mokymo sutartis* (3 egz. – trims šalims). Sutarties formą pildo studentas. Forma elektroniniu paštu siunčiama grupės seniūnui, taip pat ji yra katedroje. Institucijos praktikos vadovui pristatoma *Praktikos įvertinimo forma*, kad pastarasis žinotų, jog reikės įvertinti studento veiklą. Jei studentas, pasirinko atlikti praktiką tokioje įstaigoje, su kuria VU nesudarė dvišalės sutarties, tai jis turi:

- įsitikinti, kad toje įstaigoje dirbamas psichologinis darbas;
- ar įstaigos vadovas sutinka priimti studentą praktikai ir ar sudaro tam sąlygas (skiria praktikos vadovą, darbo vietą, leidžia stebėti specialistų darbą, pačiam dirbti ir kt.);

- sužinoti, ar yra žmogus, kuris būtų kompetentingas (reikia, kad turėtų psichologo išsilavinimą) ir sutiktų vadovauti studento praktikai (konsultuotų, prižiūrėtų, mokytų, vertintų studentą, bendradarbiautų su universiteto praktikos vadovu);
- ar įstaiga sutinka pasirašyti bendradarbiavimo sutartį su VU Bendrosios psichologijos katedra.

Teisės psichologijos profesinės praktikos atlikimo darbo vietoje reikalavimai:

1. Studentas turi turėti galimybę darbo vietoje skirti pakankamai laiko teisės psichologijos profesinės praktikos užduotims atlikti.
2. Turi būti aiškus atskyrimas tarp tiesioginio darbo užduočių ir studento mokymosi tikslų bei uždavinių, rodančių, kad teisės psichologijos profesinė praktika yra mokymosi procesas, t.y. ji turi būti nukreipta studento naujų žinių įgijimui, o ne išimtinai sukoncentruota į institucijos paslaugų teikimą, kurioje studentas dirba.
3. Studento praktikos vadovas negali būti jo darbo vietos administracijos vadovas ar koordinatorius.
4. Studento teisės psichologijos profesinės praktikos mokymosi patyrimas turi „kilti“ iš institucijos, kurioje jis dirba visumos, bet skirtis nuo jo, kaip darbuotojo tiesioginių funkcijų atlikimo. Visos pastangos praktikos metu turi būti nukreiptos į studento, kaip psichologo, tobulėjimą.
5. Institucija, kurioje studentas dirba, turi susipažinti su studento teisės psichologijos profesinės praktikos planu ir sutikti su jo išsikeltų uždavinių atlikimu darbo vietoje.

Pagrindinės teisės psichologijos profesinės praktikos dalys:

1. Profesionalo psichologo darbo stebėjimas (dalyvaujant konsultavimo susitikimuose, stebint grupės darbą, mokymus).
2. Bendras darbas su dirbančiu psichologu (kartu konsultuojant, koterapeuto vaidmenyje dalyvaujant grupės darbe, kartu atliekant tyrimą ar realizuojant kokį nors kitą darbo projektą).
3. Savarankiškas darbas (psichodiagnostinių tyrimų atlikimas, psichologinės išvados rašymas, paskaitos ir mokymai, pagalbinių pobūdžio priemonių pravedimas (pvz., streso įveika ar relaksacija), individualus konsultavimas, savarankiško darbo projekto parengimas).
4. Praktikos vadovo (ų) konsultacijos (iškylančių darbe problemų aptarimas, savarankiško darbo priežiūra ir aptarimas).

Atsiskaitymas:

Studento atlikta praktika vertinama gynimo metu. Atsiskaitant už praktiką, studentas pateikia teisės psichologijos profesinės praktikos ataskaitą (raštu), kurioje turi atsispindėti visas turinys: kiekybiškai ir kokybiškai. Turi būti pateikta savo darbo analizė. Prie ataskaitos pridedamas praktikos vadovo darbo vietoje atsiliepimas apie studento darbą. Visa tai pristatoma katedros paskirtam studento praktikos vadovui. Atsiskaitymo terminai skelbiami katedros skelbimų lentoje bei siunčiami elektroniniu paštu grupės seniūnui. Taip pat skelbiama profesinės praktikos aptarimo data ir laikas. Pageidautinas praktikos vadovų darbo vietose dalyvavimas. Galutinį įvertinimą rašo VU praktikos vadovas, atsižvelgdamas profesinės praktikos ataskaitą ir institucijos praktikos vadovo įvertinimą

Praktikos vietos ir praktinės veiklos analizė

1. **Institucija.** Kaip institucija įvardina psichologines problemas, su kuriomis dirba? Kokius tikslus ji turi, kokiomis koncepcijomis ir metodais naudojasi? Kokia organizacinė struktūra; darbo organizavimas; bendradarbiavimas su kitomis institucijomis (miesto, šalies, užsienio šalių); darbo teisinis pagrindas.

2. **Klientai.** Kaip klientai įvardina psichologines problemas, su kuriomis jie susiduria (pažiūrėti į instituciją kliento akimis, būtų gerai pasikalbėti su klientais apie tai arba aprašyti tipiškas situacijas). Kokias problemas klientai patiria (jūsų akimis)? Kaip klientai priima institucijos pagalbos formas?

3. **Bendradarbiai.** Kaip kolegos įvardina psichologines problemas, su kuriomis jie dirba? Koks kolegų išsilavinimas? Ar yra atliekamų funkcijų aprašymas? Ar yra dirbamas komandinis darbas, jei taip, kokių sričių specialistai ir kaip dirba? Kaip bendradarbiai kuria pagalbos santykį su klientais? Kaip kolegos kontroliuoja savo darbo veiksmingumą?

4. **Institucijos veiklos analizė.** Ar institucijos teikiama pagalba yra efektyvi? Kodėl? Kas yra lemiantys veiksniai? Pasiūlymai institucijos veiklos tobulinimui.

5. Profesinė refleksija:

a. Kokias kompetencijas aš, kaip tampanti profesionalė / tampantis profesionalas įgijau atlikdama /-as praktiką? Ilustruokite konkrečiais pavyzdžiais.

b. Vertingiausios patirtys profesinės praktikos metu (įvardinti konkrečiai). Savęs vertinimas praktikoje: kiek aš asmeniškai buvau aktyvi / aktyvus praktikos metu? Ką daryčiau kitaip?

c. Profesinė stiprybė: ką aš, kaip profesionalė / profesionalas sugebu geriausiai? Kokios yra mano stipriosios savybės?

d. Profesiniai sunkumai: kas man yra sunkiausia dirbant psichologo darbą? Kur yra mano silpnosios pusės? Ko nemoku? Kokiose srityse negaliu ar negalėsiu dirbti.

6. Profesinės praktikos apibendrinimas, išvadų ir pasiūlymų suformulavimas.